

Pesem je naše ogledalo, zrcalo naše duše. Lahko smo ranljivi, lahko izrazimo svoja čustva, ne trudimo se biti nedotakljivi in brezčutni. Lahko rečemo, da ne vemo, kaj je avtor želel povedati z določenim verzom, a vprašajmo se vendarle tudi, zakaj ga mi ne razumemo. Berimo, vdihnimo, zaprimo

oči in besede odpeljimo v globine svojega srca. Tiste, ki je hitri svet še ni odkril. Razmišljajmo, začutimo in razumeli bomo sebe ter našli odgovore na vsa vprašanja, ki jih duša trenutno še ne želi razumeti.

Teja Furlan | *Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina, srednji strokovni program, 1. in 2. letnik*

Mentorica | **Brigita Slejko**

Avtorica je bila vesela, ko je bila njena knjiga izbrana za tekmovanje, a ob tem se je počutila nelagodno. Vzbudilo ji je tudi nelagodje, ker ... »Poezija in tekmovanje, to dvojce se mi je zdelo kot voda in olje.« Po njenem naj se poezija in tekmovanje naj ne bi mešali. Ve, da so sestavni del tekmovanja tudi točke. In v svet točk smo potegnjeni že v osnovni šoli – ali pa še prej.

Ker na nas deluje pritisk (osvojili naj bi kar največ točk), se zaradi tega preoblikujejo naši interesi, hotenja. To je bilo lepo povedano v stavku: »Meja med stremljenjem k doseganju odličnosti in posvetno željo ni vedno jasna in zunanji pritiski pogosto preoblikujejo hotenja posameznika.«

Za razliko od prejšnje avtoričine zbirke Rumeno gori grm forzij, z Jenkovo nagrado nagrajena knjiga V suhem doku govori o porazih. Z vrstico »Vsi ljubijo zmagovalce, toda za vsako zmago je nešteto dvomov, neuspehov, porazov, le da se ti godijo v senci, daleč od pogledov.«

Avtorica opisuje trnovo pot, ki jo prehodijo prav zmagovalci. Ta miselnost se povezuje z mislijo, da so neuspehi del uspehov. Poezija nas sprejme take kot smo, brez zadržkov: »Poezije ne zanima vaš družbeni status, bančni račun, lepo telo ali najnovejši telefon.«

Poezija je kot tiha prijateljica, napisana na papirju, ker nas takrat, ko smo sami, vpraša, kdo smo.

Pri nas je takrat, ko želimo pogledati stvari globlje kot so. In ko nas zgrabijo ... »strah, žalost, tesnoba, smrtnost, samota.« Na nek način se soočimo s svojimi strahovi.

Med nagovorom in pesniško zbirko najdemo vzporednice in razlike.

A najprej si pogledajmo vzporednice.

Ena izmed glavnih tematik je minljivost oz. smrtnost, verjetno zaradi tega, ker je avtorica po poklicu zdravnica, kirurginja. S tem opisuje neko skupno usodo in strah hkrati.

Nostos in nagovor imata še eno skupno stvar, doseganje dosežkov.

Mi tukaj na tekmovanju oz. že od osnovne šole zbiramo točke, kot da bi vse to kaj pomenilo.

Pa čeprav zaradi tega lahko spremenimo svoje vrednote in obnašanje. To, koliko točk smo prejeli (ali prebrali dovolj pesmi), se nam neprestano vrti v mislih.

Tretja skupna značilnost pa je samota, ker se tudi v nagovoru osredotoča na posameznika. Poezijo je najbolje brati sam, ker z njo pogledate v najgostejšo temo in globino samega sebe.

Citirala je Luise Glück, katere pesmi Dintinjana prevaja: »Nisi sama, je rekla pesem, v temnem tunelu.«

Fizično smo sami, psihično pa ne, ker je pesem z nami. So pa tudi stvari, od katerih se pesniška zbirka oz. Nostos razlikuje od nagovora. V nagovoru nam avtorica pove, zakaj je poezija tu. Poezija je tu, ker nas ne sodi po tem, kakšni smo. Omeni tudi, da smo neponovljivi. Opomni nas, da uspeh ni važen, ampak, da smo »sijoča sončnica«.

Na splošno gledano – v pesniški zbirki so pesmi in lirski subjekti žalostni, skoraj melanholični. Avtorčin ton je veliko bolj vesel in optimističen. Omeni tudi, da nas poezija nauči prepoznati laži in videti pristne stvari.

Pesmi oz. Nostos v tem primeru nima nobene značilne rime ali zgradbe. Jezik je sodoben in z jezikom avtorica opisuje občutja, kot je npr. rečeno: »...stisne te v trebuhu, ne moreš, da ne bi, pogleduješ gor, bo padla ...«

Daje nam občutek kepe v želodcu. Obenem pa pokaže človekovo zanimanje za vse neznano: » ... morali bi se bati, nemočni, toda pogled nam zastira morje ...«

Uporabi tudi metaforo: »... vse, kar vemo, se umakne temu, kar vidimo ...«

»In konec zadnjega verza je vedno ključ, je prisposodba konca za nek nov začetek.«

»Teža slovarja, drobi se pod prsti.« To pomeni, da sami odločamo, kako bomo kaj napisali. Okrasni pridevek nadležne misli, pove, kako pogosto nam nekaj neprijetnega seže v glavo. Tek let pa da je življenje eno samo tekmovanje.

Videti je, da ima avtorica zelo rada poezijo in a si pusti prosto pot pri ustvarjanju. Poezijo opisuje kot neko stvar, pred katero smo vsi enaki in je ne briga, kakšni smo. Njo je poezija verjetno naučila, kar nekaj reči in zato misli, da bo tudi nas.

Poezijo opisuje kot čisto stvar, ki je ne zanima, kaj je laž. Z njo lahko najdemo sebe. Tako tudi avtorica vidi poezijo kot nekaj prijetnega in dobrega. Opisuje jo tudi kot nekaj pristnega in čudovitega.

S poezijo lahko odkrijemo in najdemo samega sebe, pravi avtorica.

Suzana Lipanje | Šolski center Nova Gorica, Biotehniška šola, srednji poklicni program, vsi letniki

Mentorica | **Nežka Černe Gec**

Začetek nečesa več

Za državno tekmovanje smo morali prebrati zbirko pesmi Božaj veter in kratko prozo z naslovom Nevihta.

Božaj veter je napisal zamejski pesnik Miroslav Košuta. Rodil se je v zamejski vasi blizu Trsta in tam živi še danes. Je pesnik za otroke, mladino in odrasle. Največkrat zasledimo v njegovih pesmih ljubezensko, tematiko prijateljstva in obdobje fašizma kot tematiko. Je pa tudi pisec popevk in napisal je tudi knjigo Mornar na kozi, kjer opisuje svoje življenje kot najstnik v tistih časih.

Zbirka Božaj veter je zbirka ljubezenskih liričnih pesmi, ki je namenjena mladostnikom. Slike iz zbirke so večinoma rdeče barve in veliko je narisanih tudi češenj, ki naj bi verjetno predstavljale ljubezen.

Zbirka pa je bila izdana l. 2021.

Nevihta je napisal slovenski pisatelj Lenart Zajc. Lenart Zajc se je rodil l. 1967. V svoji osnovni šoli je bil sicer zelo problematičen učenec in tudi študija ni končal do konca, ampak je skozi leta svojo strast našel v pisanju knjig – od romanov, kratkih proz itd.

Večina njegovih del je namenjena mladostnikom in večina njegovih del opisuje najstniško prvo ljubezen, ki pa je največkrat tragična.

Nevihta je kratka proza, ki je bila izdana še še z drugimi kratkimi prozami v zbirki Geniji. Ima ljubezensko najstniško te-

matiko in opisuje samo fragment Gorazdovega življenja.

Gorazd je 14-letni deček iz Ljubljane, ki je ravno končal deveti razred osnovne šole in komaj čaka, da pride v srednjo šolo. Ni ravno družaben deček, saj je po njegovem mnenju 77 % njegovih sošolcev bedakov ali debilov, ostalih 23 % pa se itak ne bi družilo z njim. Zato večino svojega časa preživi v svoji sobi in igra računalniške igrice. V bistvu mu igrice niso preveč všeč, ampak drugega ni nič kaj zanimivega, da bi počel, razen gledanja glasbenega programa MTV in televizije. Da vseeno zamoti svoje misli in da pozabi na svoje težave, piše pesmi – in po mnenju njegove sestre – mu gre zelo dobro, a se sam noče ravno strinjati s tem, zelo ga je sram.

In tako je napisal pesem tudi o prijateljici njegove prijateljice Anje, ki živi samo eno ulico stran.

Na začetku si ni hotel priznati, da mu je Anika všeč, a je sčasoma in s premišljanjem vseeno sam sebi priznal, da mu pravzaprav ni všeč njegovo ime. Po dolgem premisleku in odigrani igrici se je vseeno odločil, da jo bo poklical, da se malo bolje spoznata.

A ko se je Anika oglasila, je Gorazd takoj otrpnil in izustil prvo stvar, ki mu je prišla na pamet.

Skozi njun pogovor pa je bila Gorazdova težava to, da se je ni upal vprašati za zmenek v živo, saj ga je bilo strah, kaj pa če ji ne bo všeč. In še veliko drugih misli, ki ti gredo v takih